

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Tisztviselők fegyelmi ügye.

Az őszi közgyűlésen beható tárgyalásra nyújtott alkalmat az alispáni jelentésnek a törvényhatósági és községi tisztviselők fegyelmi ügyeire vonatkozó része.

Nem palástoljuk az örömlenket a felett, hogy éppen néppárti oldalról, az agilis és minden közügy iránt lelkesen érdeklődő Ámon Vilmos ajakáról hangzott el az a kívánság, hogy a tisztviselők és alkalmazottak fegyelmi ügyei a nyomtatásban megjelenő alispáni jelentésben ne szellőzessenek, mert ez okot szolgáltat a tisztviselői tekintély csorbítására. A felszólaló bizottsági tag példára is hivatkozott, melylyel illusztrálta azt a gyakran tapasztalható tényt, hogy nemzetiségi emberek a tisztviselők fegyelmi vétségeit rossz indulatú irányzatossággal kihasználják az állam rendjének és magyar jellegének gyalázására.

Ismételjük, hogy örülünk annak a körülménynek, hogy ez a felszólalás néppárti oldalról hangzott fel. A néppárt a tisztviselői tekintélyt mindig tisztelte és tiszteli, azt a mennyiben rajta áll, mindenkor óvni és védeni kész.

Az ezen alkalommal szóvá tett ügy azonban semminő vonatkozásban sem alkalmas arra, hogy a tisztviselői tekintélyt

emelje, valamint hogy arra sem lehet alkalmas, hogy azt a tekintélyt csorbítsa.

Évtizedes gyakorlat alapján történik az, hogy az alispáni jelentés a jogerős fegyelmi határozatokat a nevek és a kiírt büntetések megemlítésével felsorolja. Hogy az ügyeknek ez a nyilvános szellőztetése súlyosbítja a büntetést, azt nem lehet tagadni, de kétségbe kell vonnunk azt, mintha ez az eljárás a tisztviselői tekintélynek bármi tekintetben is ártana.

A ki ismeri a fegyelmi eljárást, az tudja, hogy dorgálás, pénzbírság, felfüggesztés, elmozdítás olyan fokozatok az eljárás során, melyek között nem árnyalati különbségek vonják meg a határvonalat, hanem a hivatalos magaviseletnek és működésnek egymástól lényegesen eltérő esetei. Magának a fegyelmi eljárásnak az elrendelése valaki ellen egy olyan következménye a tisztviselői alárendeltségnek, melyet bárki könnyen vonhat magára. Ebben a tényben még egy szemernyi megbélyegző jelleg sincsen, amit eléggé bizonyít az a körülmény, hogy a legönrészesebb tisztviselők, mihelyt hivatalos mulasztással, vagy bárminő inkorrekt dologgal vádolják meg őket, önmaguk kéri a fegyelmit hivatalos működésük ellen.

Ha most már a fegyelmi vizsgálat alatt semminő hiba sem derült ki, az eljárás

egyszerűen beszünttetik, s ennek konstataciója a nyilvánosság előtt a tisztviselő jó hírnevén nem üthet csorbát. Ugyanez áll arról az esetről is, amikor a fegyelmi vizsgálat egy olyan hibát derít ki, amely nem vétkes könnyelműség, vagy mulasztásból, hanem emberi gyengeségből, szerencsétlen véletlenségből származik. Nagyon természetes, hogy ilyenkor sincs helye a büntetésnek, megengedjük azonban, hogy ilyen esetben a felettes hatóság akár ellenszenvből, amely soha sem szűnik meg az emberi életviszonyok mérgező eleme lenni, akár túlságos szigorból fenytéket alkalmaz.

Ha ez a fenyték a tisztviselő önértetét és igazát sérti, módjában áll neki igazolnia magát ugyanazon nagy nyilvánosság előtt, a melynek körében az ő ügye köztudomásra hozott. A fegyelmi határozatok a vármegye közönségének jelentenek be, nyilvánosan tárgyalatnak s így mi sem könnyebb, mint azokra fényt deríteni. Ha kitűnik, hogy valamely tisztviselőt igaztalanul büntettek meg, ez egyfelől rokonszenvet és részvétet ébreszt az illető iránt, más oldalról pedig olyan megütözést kelt, mely a legbiztosabb óvszer hasonló igazságtalanságok ellen.

Ilyen esetben is tehát a nyilvánosság a tisztviselőnek nem árthat, ellenkezőleg használ neki és a közügynek.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TARCAJA.

Egyszer régen...

*Akácfaikkal szegett úton
Jöttél felém,
Szép ajkadon vig mosolylyal
Ültél mellém.
Rám hajtottad kis fejedet
Pajkoskodva,
Megesókoltál, betemettél
Két karodba...
Azt hittem, hogy örök lesz a
Boldogságom,
Hogy keblemen tartom üdööm,
Mennysorságom.
Pedig ép úgy, ahogy jöttél
El is hagytál,
Kék szemedből még csak könnyet
Sem hullattál.
S most úgy érzem minden bánat
Reám szakadt,
Úgy érzem, — hogy meghalok a
Súlyja alatt!...*

Simonovánszky Annus.

Deák Ferenc kéme.

— Irta: Osoór Gáspár. —

A szentlászlói emeletes kastély parkjába egymásután perdül be a sok csengős, négyes fogat. Hatalmas szál emberek kelnek ki a könynyű, agyagfutó briekából. A Deák-had — Tarnokból, Kehidáról, Egerszegről. György, Lajos, József az ismertebbek. Még egy, a ki kiválik a ramiliából, bár fél fejű kisebb a többinél, de mégis nagyobb valamennyinél: egész ország szeme függ rajta, hite, reménye kíséri minden léptét ezekben a szomorú esztendőkbekben — Deák Ferencnek.

De hát most nem politizálni jönnek az urak. Husvét másodnapja van s ez a nap zalai ősszokás szerint a familia legidősebb tagjának van szentelve, Deák Klárának, Osztérüber József feleségének. Hozzája száll e napon vendégségbe az egész familia, hetedhét vármegyéből.

A politika irányában hasztalan szimatol, bujkál és félél most az urak közt az a karcús szalongavallér, a ki hivatlanul is legelsőnek érkezett a házhoz. Fliess úr ez a barna legény, bécsi indigens. Az ördög se tudja miféle szél hordta ide ezt a németet és Zala legrejtettebb zugába, a Deák-had göcsei fészkebe. Nem tudja, ám nem is töri felette a fejét senki. A vendég-

nek, míg tisztességesen viseli magát, nem néz itt a gyomrába senki. Még kezét is fog vele minden Deák, mikor elibük ment s édeskés mosollyal segíti le őket a kocsiról Fliess úr.

— No György úr, mi újság van Tarnokban?

— Hal' Istennek, szépen érik a répám Fliess úr.

„Fliess úr” morog egy germán áldást, a minek ez a jelentménye: egye meg a kukac a répádat, nem arra vagyok én kíváncsi!

Fliess úr tudniillik a természetes dolgokkal nem törődik. Ő titkokat kutat, minden áron rejtélyes tüneteket, sűgást-bűgást: komplottot szinatol Göcsejben. Ezért küldtek, ezért fizetik, erről kell neki jelentést tenni Bécsben. Mert Fliess úr Bécsnek a spionja, a Deákok, kiváltképen Deák Ferenc oldala mellé kirendelve. Olyan időket éltünk akkor, hogy fizetett Fliess urakat küldözgettek felülről, még a Deák Ferencék tűzhelyébe is!

Deák Ferenc egyszerre tisztában volt e küldetéssel.

— Ördögöt jött ez ide nyelvünket eltanulni, földet venni, közénk telepedni, a hogy mondja. Spion ez a Fliess úr, gyerekek vigyázatok előtte a nyelvetekre még ha tréfáltak is. Hej, tréfából se szabad már magyarnak lenni!

Ott pedig, ahol a tisztviselő a fegyelmi büntetésre törvényes és alapos okot szolgáltatott, az eset megítélésére éppen az alispáni jelentésben megnevezett büntetésnek a foka szolgált támpontot. Dorgálásból, vagy csekély pénzbírságból senki sem következethet olyan visszaélésre, törvénytelen ségre, mulasztásra, melynek erkölcsi jellege belevágná a tisztviselő egyéni, vagy hivatalos becsületébe. Az ilyen csekély büntetésekből csak azt lehet következtetni, hogy az illető tisztviselő nem működik kifogástalanul, amit tudni érdekében áll a vármegye közönségének, érdekében áll magának a közügynek is.

Igaz, hogy erről a nyilvánosság korlátozása mellett is tudomást lehetne szerezni, egyszerűen az alispán által a közgyűlés elé terjesztett szóbeli, vagy írásbeli jelentés alapján, de nem igen merjük állítani, hogy ezzel az illető tisztviselő reputációja bármit is nyerne. Amit száz, vagy kétszáz ember hall a közgyűlésen, az csak oly könnyen válik köztudomásúvá, mint az, amit 600 ember olvas a nyomtatott jelentésben.

Ami már a súlyos, felfüggesztést, vagy elmozdítást maga után vonó fegyelmi vétségeket illeti, azokat bizony csak tárja fel a felettes hatóság, mert az ilyen vétségek a hivatalos állás meg nem becsüléséből származnak, s aki állását és az ahhoz kötött erkölcsi érdekeket megbecsülni nem tudta, az mi jogon és minő címen várhat a közönségtől kiméletet, melyre csak a becsületes és lelkiismeretes tisztviselő tarthat igényt?

Ha azt halljuk, hogy a nemzetiségi emberek, a magyar állam ellenségei kikapózzák a tisztviselők fegyelmi vétségeit gyalázkodó és piszkoló munkájuk végzésénél, ez a körülmény semmiképp se indítson minket arra, hogy a tisztviselők dolgait a nyilvánosság előtt takargassuk. Minél fürkészőbb szemmel nézik a magyar államot képviselő intelligencia működését,

annál tágabb teret nyissunk meg vizsgálódásuk előtt, hadd lássák, hogy nincs semmi titkolni valónk, ami miatt szégyenelnünk kellene magunkat.

Minden magyar tisztviselő szolgálja hiven a közügyet már csak azért is, hogy ellenségeinket megszegyenítse. És semmi-vel sem lehet őket annyira megszegyeníteni és lefegyverezni, mint éppen azzal, ha minden tisztviselő az ő működési körében a törvénytiszteletnek, a lelkiismeretes pontosságnak és hűségnek ragyogó tisztaságával jelenik meg a nyilvánosság előtt.

Azért bár mennyire becsüljük azokat a nemes intenciókat, melyek Nyitra megye őszi közgyűlésén pártunk egyik tisztelt tagját és több bizottsági tagot abban az irányban vezéreltek, hogy a fegyelmi ügyek ezentúl a nyomtatott alispáni jelentésben vagy éppen ne, vagy csak nagy általánosságban említessenek meg, a kifejtett okokból az eddigi gyakorlatot változtatlanul fentartandónak véljük.

A polgármesteri szék. Nyitra város polgármesteri székének kérdése abban a helyes mederben tárgyalatik, a melyből azt az alispánnak illetéktelen beavatkozása kisodorai megkísérelte. Az ügyet maga a polgárság vette kezébe s remélni lehet, hogy azt kedvező eredménnyel fogja elintézni. Eddig ugyan még nem történt egyéb, mint azoknak a módozatoknak a megbeszélése, melyek szerint a kérdés kedvező megoldását elő lehet és elő is kell készíteni. Azok a férfiak, a kik ez ügyben f. hó 1-én tanácskoztak, meg vannak győződve arról, hogy a polgármesteri állás betöltése nem egyes emberek, sem egyes érdekköröknek az ügye, hanem a város egész polgárságáé, s azért ennek magának kell döntenie abban, hogy ki legyen a polgármesteri székben a város bizalmának letéteményese. A kérdést aktuálissá korántsem a vármegyei beavatkozás tette, hanem az a közismeretes körülmény, hogy a jelenlegi polgármester a legközelebbi tisztújításon nem szándékozik az állásra pályázni. Ha ez így van, a miben a polgármesternek több ízben tett kijelentése után nem lehet kételkedni, akkor célszerűségi okok ajánlják, hogy Faschler Ferenc

még az általános városi tisztújítást megelőzőleg hagyja el helyét s a város polgársága az ekkép megüresedő állás betöltése iránt intézkedjék. Csak ily módon lehet az új polgármesternek alkalmat nyújtani arra, hogy már az általános tisztújításig alaposan kiismerje a hivatalos viszonyokat, az esetleg szükséges változásokról teljesen tájékozódjék s a képviselőtestületet is tájékoztatni képes legyen. A jelenlegi polgármester személyére és működésére nem vethetne árnyékot az, ha a polgárság óhajára az általános tisztújítást be nem várva távoznék, mert mindenki tisztában lenne azzal, hogy a polgárságot ebben a kivánságban csak az említett célszerűségi okok vezetik. Különb, mint mondottuk, a képviselőtestületnek alkalma lesz ebben a kérdésben állást foglalni és határozni.

Az őszi közgyűlés.

II.

Nyitra városi ügyek.

Az október 27-én és 28-án tartott törvényhatósági őszi közgyűlésen Nyitra városnak is több ügye tárgyalatott.

A város gyámpénztári mérlegét, mely 308.747 kor. követeléssel 26 ezer koronát meghaladó felesleggel záródik, a közgyűlés jóváhagyta.

Ügyszintén jóváhagyást nyert a városi képviselőtestület azon határozata, melynek értelmében a város a lebegő kölcsön törlesztésére és építkezési célokra a Pesti Kereskedelmi Banktól 260.000 kor. kölcsönt vesz fel 50 évre, 5.40 százalékos annuitás mellett. A drága kölcsön megelapítását keltett ugyan, de tekintve azokat a halaszthatatlan kiadásokat, melyek a kölcsönből fognak fedeztetni, kifogást a határozat ellen senki sem tett.

Elutasított azonban a képviselőtestületnek a *rom. kath. elemi iskola* építése tárgyában hozott határozata, olyan alaki hiányok miatt, melyek az árlejtés kiírását és magát az árlejtési eljárást is szabálytalanná tették. Maga az ügy a jóváhagyás megtagadása által kárt nem szenved, mert az építkezést a jövő évi június előtt úgy sem lehet megkezdeni, addig pedig az ügy az összes fórumokon újra átmehet és szabályszerű elintézést nyerhet.

A községi pótdadó után fizetendő *késedelmi* kamatokra vonatkozó határozat megfélebbezve került a törvényhatósági bizottság elé. Dr. *Franciscy* Lajos bizottsági tag arra való hivatkozással, hogy bár a képviselőtestület határozata törvényes alappal bír, mégis minthogy a törvény a késedelmi kamatok szedése dolgában imperatívum nem

A „gyerekek“ (a Deák-család tagjai voltak a Ferenc nyelvén) hamar megszivelték a haza bölcséi intelmét s fél éve már, hogy Fliess úr köztük settenkedik, mégse hall egyebet tőlük, minthogy szépen erika répa, ragyát kapott a dohány, hő ütötte Badacsonyi tókeit. Sőt brüder is ittak Fliess úrral, ölelgették, cirógatták; dicsérték, mily hamar megtanult magyarul, már egész pompásan el lehet vele diskurálni; faggatták, mit csinálnak Bécsben, igaz-e, hogy a császár öfelségének egész héten náthája volt, hogy a felséges császárné tizenkét hófehér paripát kapott presentbe a török szultántól, hogy Smerling bajuszt növeszt és hogy Szent István tornyára aranykeresztet küldött a muszka cár?

Fliess úr kétségbe kezdett esni. Ha soká így megy, még majd el is csapják!

— No majd az ebéd alatt! — reménykedett. A pompás ebéd, a tüzes badacsonyi, majd csak meguyítja a száját ezeknek a rejtélyes zalai sphinxeknek is. Majd csak kifecsegnék valamit. Várni és figyelni tehát!

A Deák-had pedig ott állja már körül a pipázó nagy tölgyfaasztalát. Asztalfőnél „Klára tant,“ mellette Ferenc, balkezénél legkedvesebb öcsöce, Gyuri. Az urak husvétii kemény tojást falatoznak, frissen sült hófehér kalácscsal, meg

sonkával. Csak imént szentelte föl a templomban a lászói pap. Még harmatos is a szentelt víztől minden falat.

Melléje édes mosolygással, hamis szemvetéssel kínálja sorba az urakat tüzes barackpálinkával Deák Györgyné, a csodaszép bécsi olaszvérű Profetti Karolina. Udvari dáma volt a Profetti-lány, ott akadt meg rajta a Deák Gyuri szeme, mikor feljárogatott a császárvárosba gardatiszt nagybátyjához. El is vette, haza is hozta Tárnokra, de soha meg nem bocsátottak neki érte a Deákok. Hát nem akad elég szép magyar leány, a kinek beköthette vón' a fejét az a Gyurka!

Am azért Karolina hamar szívébe lopódzott minden Deáknak, akárhogy haragudtak miatta a férjeurára. Olyan édes is volt az az asszony, mikor tört magyarul elkezdte „Tyuri“-zni Györgyöt, „té Lajsi“-zni Lajost, „Fejkó pácsi“-zni Deák Ferencet. Meg nem állta volna mosoly nélkül a kőkereszt se, mikor magyar szóra nyílt vörpiros ajkát.

Fliess úr is Karolinának csókolt kezét meglepetésében a háziasszony helyett. És Fliess úrnak is saját parányi kacsójával tölta szájához a pálinkás kupicát.

— Ityék, Fliess úr, ketves egesegire!

Tessék már most kémkedni!

Az a pár szó, az az egy asszonyi pillantás végkép megbomlasztotta Fliess urat. Már maga sem tudta, mit mond, mikor mondta:

— Még egyet!

Az olasz menyecske kacagva töltött neki másikat:

— Tesék, natyon szivesen!

Fliess úr árnyékként követte innentől minden mozdulatát a csodaszép teremtsnek. Annak sem esett terhére.

Mire kifogyott a barackos kristályüveg, Fliess úr elfeledte Bécsot, el Bécsnek hatalmas rendőrprefektusát és a hatalmas prefektus atyai intelmét, hogy kivált a magyar menyecskéktől őrizkedjék, mert azok hamar megejtik, elcsavarják a fejét s olyan rebellist csinálnak Fliess úrból is, mint a Deákok, pedig azok is Bécsben nevedtek, a felséges udvar közelében.

... A pecsenyéjél megkezdődött az élénk diskurzus. A legélénkebb tracscs, mint mindig, ha Deák Ferenc ott ült az asztalnál. Ő vitte a szót ma is. Szó szerint így figyelte meg Fliess úr:

— Kitiúó mégis ez a magyar konyha!

Deák Lajos rámondta:

— Sokkal jobb az erdélyi.

rendelkezik, másrészt pedig a kamatszédés éppen a város legszegényebb sorsú lakosságát sújtja legérzékenyebben: azt indítványozta, hogy a felebezésnek hely adassék. A közgyűlés azonban az indítványt néhány szónyi többséggel leszavazta. Ez már a közgyűlés második napján történt, a mikor legnagyobb részben tisztviselők voltak jelen az ülésen, a kiknek, minthogy pótdót nem fizetnek, a késedelmi kamatok szedése nem okoz fejfájást.

A Rákóczy-út 7. számú ház mögötti üres telek eladását a közgyűlés megsemmisítette, a nyilvános árlejtés elmulasztása miatt. Tehát itt is egy alaki hiba lábatlankodott. A város, a mit nem tesz, azt azért nem teszi, mert nincs pénze, ez dologi hiba; a mit pedig tesz, azt rosszul teszi, ez alaki hiba. Mi az tehát, a mit a városnál hibátlannak lehet mondani? A deficit.

Vasuti ügyek.

Pongrácz Kálmán nyitrai közjegyző, vasuti előengedélyesi minőségben állandó alakjává kezd válni a vármegyei közgyűléseknek.

Az még hagyján és mondjuk rendjén is van, hogy a vágsellyei—negyedi vasut építésére a f. é. májusi közgyűlésen kilátásba helyezett 35,000 kor. végleges megszavazását kérte, mert kétségtelen, hogy a vármegye ezt az összeget nem azért helyezte kilátásba, hogy azt meg ne adja s ha meg kell adnia, akkor adja meg azonnal, mielőtt a végleges megszavazáshoz kötött feltételek meg vannak.

De az már talán mégis csak indokolatlan bátorság és vérmes reménység, midőn a fent nevezett engedélyes a nezzette—rippény—chrábori vasút építésére 120,000 mondó százhuszezer koronát kér a vármegyétől. Nem nélkülözi a komikumot, hogy a tervezett vasuti vonal érdekeltségi köréhez tartozó községek hozzájárulás címén a következő enormis összegeket szavazták meg: Chrábor 2000, Krtócz 100, Szep-tencujfalu 1000, Végvezekény 100 koronát.

Ezek a summák éppen elégségesek lennének a vonalat bejáró műszaki, közigazgatási stb. bizottságoknak szivarra és papramorgóra.

Bizonyos, hogy a nevezett községeknek nem is állott módjukban nagy összegű hozzájárulást megszavazni, de éppen ez bizonyít az illető vidék gazdasági szegénysége mellett, a min nem vasúttal, hanem birtokpolitikai intézkedésekkel kell segíteni. A vasut építés már feltételez egy bizonyos foknyi gazdasági jólétet, a melyre aztán az építkezés terheit rá lehet hárítani.

A közgyűlés Pongrácz Kálmánt ezen kére-

tével elutasította, a vágsellye—negyedi vasutra azonban a 35.000 koronát megszavazta.

E helyen tehetünk említést a törvényhatósági közutak 1909. és 1910. évi költségvetéséről is.

Az 1909. évben a közutak költségvetési hiánya 110,000, az 1910. évben pedig 99 ezer koronára rúg. A törvényhatóság ezen hiány fedezésére államsegélyt kér, a melyet azonban a szükségelt összeg erejéig aligha fog megkapni. Vármegyei közuti alapjaink az egész országban rosszul állanak s az állam nem képes az alapokat talpra állítani. A mig ezt az ügyet országos törvénnyel nem rendezik s a vámszedési jogot nem szabályozzák, addig az államkincstár nem orvosolhatja meg a közuti alapok betegségét, azoknak legfeljebb csak némi könnyebbséget szerezhet.

A közgyűlés ezeket a nem éppen vigasztaló állapotokat tudomásul vette, de azért nem zárkózott el a legsürgősebb közuti intézkedések elől. Ebből kifolyólag az útkaparók számát 140-ről 190-re emelte.

(Folyt. köv.)

Nyílt levél.

Ngos dr. Fodor Kálmán országgy. képviselő úrhoz.

Pöstyén, 1908. nov. 5.

Mikor a „Nyitramegyei Pártszövetség“ 1908. évi augusztus hó 24-én Pöstyénben, Kossuth Ferenc minister úrnál tisztegett, Nagyságod ott a Rónay féle szálloda előcsarnokában úgy akarta ezt a pártszövetséget lekicsinyelni, hogy azt kérdezte csipősen és malitiozusan: „Kicsoda és micsoda az a „Nyitramegyei Pártszövetség“? Hát ilyen is van?”

Mit mondtak erre a küldöttség tagjai arról az orvosról, aki kezelő-orvosa volt ugyanazon Kossuth Ferencnek, kinél a tekintélyes küldöttség tisztegett, azt jobb volt nem hallani a képviselő úrnak. Mit mondtott ott nyomban Kracsuny István bátyánk, azt, ha akarta, hallhatta.

Hát az a tiszteleges megtörtént, s emlékszik Nagyságod arra, hogy jelen volt ott a Kossuth-látogató gróf Apponyi Albert minister úr is.

Ezek meghallgatták és meghallották, hogy kicsoda és micsoda az a „Nyitramegyei Pártszövetség“.

Azóta csak két hónap mult el, és a mult heti megyei közgyűlésen ismét találkoztunk. — Nagyságod is jelen volt. — Láttá és hallotta a pártszövetség tagjainak alapos és buzgó munkáját.

Nem vett ebben részt sem Nagyságod, sem az állítólagos alkotmánypárt oszlopos tagjai.

És most már mi kérdezhetjük Nagyságodtól: Hol van az a nyitramegyei alkotmánypárt? Hát ilyen is van?

És most már tudjuk azt is, hogy miért nem tisztegett Kossuthnál a nyitramegyei alkotmánypárt, ami az illendőség abécéjéhez tartozott volna.

Azért, mert nincs!

Pöstyéni.

Ujdonságok.

Néppárti gyűlés Nagytapolcsányban. Modern államéletünk kialakulása nem tartott lépést az összlakosság politikai érettségével s éppen ennek hiánya folytán elszámálhatatlan esetben a liberális éra rablógazdálkodása megfosztotta a népet igazának, jogainak teljes élvezetétől. Ma a nép, de túlnyomó részben az intelligens osztály is az ujságok útján gondolkoznak és sokszor cselekszenek. Napilapjaink nagy része pedig szabadkőmives és liberális ma is; ezek ma és örökké ellenségei voltak és lesznek a keresztény Magyarországnak s következőleg a népnek is. Ezt ellensúlyozandó és a jelen zavaros helyzetből kibontakozó jövőt körvonalozó célja lesz a *nagytapolcsányi néppárti népgyűlésnek, mely nov. hó 15-én délután 2 órakor a Deák Ferenc-téren tartatik.* A gyűlésen részt vesz Gróf Hunyady László országgy. képviselő társaságában több neves politikus és képviselő. A népgyűlés előreláthatólag impozáns lefolyású lesz, a mit már most is meglehet jósolni a közönség hangulatából. Keresztény embernek még áldozatoktól sem szabad visszariadni, hogy részt vehessen a gyűlésen. Elvbarátaink tájékoztatására megjegyezzük, hogy a nagygyűlésre érkezők a gyűlést megelőzőleg, annak kezdetéig s a gyűlés után a vonatok indulásáig

Gyuri, a ki Bécsben sihederkedett, meg-
rázta bozontos fejét:

— A bécsi sniclit nem engedem!

Fliess úr sápadozott. Mit jegyezzen föl ezekből? A magyar konyhát, az erdélyi konyhát, vagy a bécsi sniclit?

Az ebéd már vége felé jár, a rebellis Deákhad még mindig — a kolozsvári káposzta tárgyalásánál tart. Nagy kérdés, elvi ellentét támadt köztük: kell-e tejföl is a kolozsvári káposztába, vagy csak paradicsom?

Fliess urat már a „jóféle zalai“ környékezi, idegei kimerültek a lelkiismeretes fülelésben, a szeme káprázik, hozzá még a gyomra is korog. Nem evett tudniillik semmit, annyira hűen figyelt. Már bontani is kezdik az asztalt, még sincs semmi! Még mindig az az átkozott kolozsvári káposzta. A bécsi borotvált arc újra ott táncol már szegény Fliess szemei előtt, a fehér abroszon, a velencei kristálypoharak közt. S ez a tánc, érzi már Fliess úr, az ő haláltánca...

Dehogy is az övé! Másé, sokkal derekabbé!

Éles sikoly metszi át az ebédlő fölélt levegőjét. A sikolyt tompa zuhanás követi, ezt meg rémült láрма, urak, asszonyok felugrálása, feldöntött székek dübörgése a kemény padlón, el-

tört, levert kristályüvegek csörgése, majd asszony-sírás, férfiak fájdalmas, tagolatlan kiáltása.

Profetti Karolina sikoltott.

Deák György zuhant le a székről.

Az előbb még kacagó galamb búsan zokogó özvegy már.

A családi vendégségbe hát másik hivatlan vendég is furakodott be. A bécsi kém mellé a halál. — Ez is olyan sötét és ennek se hisznek.

A halálnak. Nem is ejthet az meg ilyen könnyen egy Deákot!

Deák Ferenc hófehérré váltan, remegve állott meg a tetem fölött. Az a megrepedt szív az ő szíve. Az a hidegülő tetem az ő teste. Úgy érzi. Szívéhez volt nőve, lelkebe forrott az a Gyuri.

Csak áll a haza bölcse, csak remeg, csak könnyezik. Egyre hajtogatja:

— Nem lehet... Nem hiszem!

Igy zokogott, így rázta az élettelen nagy testet a legnagyobb Deák. Még a kő is megindult rettentő fájdalomán. Fliess úr is majdnem könnyezett, annyira — szégyelte magát. Hogy erre, ilyen emberre tudott ő hónapokig kémkedni, erre az emberre, aki fájdalmában is ilyen nagy! A bécsi rendőrpraefektus borotvált arca örökre eltűnt Fliess úr szeme elől. Odatérdelt a kém a

halottas ágy mellé és megcsókolta Deák Ferenc lecsüngő erős kezét:

— Ne sirjon, tekintetes úr... zokogta a vigasztalást.

Az ünneplő rokonság mindjárt ott maradt — temetésre.

A fiatal szép Profetti Karolina pedig gyászos özvegyiségre.

Alig vették észre síró bánatában. Csak Fliess úr, a hű udvarló, az tartott ki hűen mellette bánatában is. Hűen, sokáig, teljes esztendeig. Széttépte a bécsi noteszt, nem „jelentett“ többé egy kukkot se Bécsbe. Ott maradt Zala-tárnokon szolgálatkész udvaroncnak, ingyenes jószágkormányzónak a fiatal özvegy oldala mellett.

A gyászfátyol viseltes is lett. A hulló könyvek kiapadtak. Egy év mulva már azt írta Profetti Karolina Deák Ferenchez, az ő „Kedves Ferkó onkli“-jához, hogy mi tőrés-tagadás, férjhez szeretne menni. Ferkó onkli visszafelelte: gyere át hűgom, majd megbeszéljük.

Ott áll már irulva-pirulva a gyönyörű olasz asszony a nagy ember előtt. Szegényli egy keveset, hogy ilyen hamar el tudta feledni azt a másik nagyot. Remegve is jön ki a szó fehér gerezdes fogsorai közül:

igénybe vehetik *Pokorny* János lelkes párthivünk házát, a ki azt e célra szives vendégszeretettel ajánlotta fel. Nyitra felől a vonat 11 óra 42 perckor indul Nagytapolcsányba, a hova 1 óra 16 perckor érkezik meg. Nagytapolcsányból a vonat 5 óra 10 perckor indul s Nyitrára érkezik 8 óra 10 perckor.

Nagytapolcsányi elvbarátaink lelkes törekvésén buzdulva, azt a kérést intézzük Nyitramegye néppárti polgáraihoz, sziveskedjenek ezen gyűlés iránt, mely hosszabb idő óta az első néppárti közgyűlés lesz a vármegyében, meleg érdeklődést tanusítani. Menjünk el a népgyűlésre minél számosabban, hogy a találkozás és kölcsönös érintkezés buzdító, lelkesítő hatásaiból újabb erőt merítsünk a néppárti zászló bátor és hű lobogtatására, a kifejtendő elvek és nézőpontok magaslátáról pedig megláthassuk jövő politikai magatartásunk irányait. Különösen a Nagytapolcsányhoz közelebb eső vidék néppárti közönségét kérjük, hogy a közgyűlés sikerét tömeges megjelenésével előmozdítani sziveskedjék.

A népgyűlés előkészítésén a rendező bizottság dr. *Vragassy* Vilmos a tapolcsányi kerület néppárti elnökével az élén nagy buzgósággal fáradozik.

Bende Imre püspök névnapja. A nyitrai központi papság folyó hó 5-én testületileg tisztelgett *Bende* Imre püspöknek, a ki ezen a napon népünnepét ülte. A tisztelgők üdvözlésait *Czeizel* Gábor nagyprépost tolmácsolta ékes latin beszédben, melyre az ősz főpásztor szives szavakkal válaszolt. A papság tisztelgése előtt a püspök a helybeli főgymnasium és felsőbb leányiskola üdvözlését fogadta. A vidékről is a d. e. folyamán sokan jöttek be a püspök üdvözlésére.

A tüdőbetegéért. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület azzal a főlhívással fordul a jó szivekhez, hogy a mit a „*Csak egy virágszál*” jelige alatt halottak napján az élőhalottaknak, a halál jegyeseinek, a tüdőbete-

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak.

Deák Ferencet megejtette ez a pironkodó, majdnem szüzi vallomás, mosolyogva nézett a szép asszonyra!

— Hát szeretsz valakit, Lina?

A kis menyecske most se birt mást mondani, csak azt, amiért már nem haragudott meg előbb ez a nagy ember:

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak...

„Ferkó onkli” most már szeretettel vonta ölébe a remegő galambot:

— Jó, hát kis húgom, nem bánom no! Aztán kihez akarud menni, te kis bolond?

— A Fliess úrhoz...

„Kis húgát” úgy eltaszította magától Deák, hogy telbukik, ha hirtelen meg nem kapja.

— Ahhoz a spiónhoz! Nem szégyenled magad?!

— Ne... Ne... Ne... édes Ferkó onkli! Ne bántsa Henriket! — emelte föl most már tiltóan a kezét az özvegy is.

Most, mikor szerelmesét bántják, bátor sas már a remegő galamb! Eddig remegő ajka érces szavakra nyílik, lehajtott fejét büszkén veti föl a hatalmas Deákra s a kicsi teste sugárként ki-

geknek szántak, vagy gyűjtöttek, küldjék be az egyesületnek: *Budapest, IV., Lónyay-utca 47. sz.* Mihelyt az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében befolyt gyűjtés eredményét és pedig egyes járások szerint, valamint közzé teszi a rendezett temetői gyűjtések anyagi eredményét is és a hozzá közvetlenül befolyt adományokat. Örömmel írjuk, hogy az országos gyűjtésben a mi megyénk nem volt az utolsó az országban.

A hadsereg hódolata a Szentatya előtt. *Bielik* Imre pápai prelátest, tábori konzisztórium igazgatót X. Pius pápa ő Szeütsége október hó 26-án magán kihallgatáson fogadta. *Bielik* úr ez alkalommal a tábori püspök *Belopotoczky* Kálmán v. b. t. tanácsos képviselőjében meleg érzésektől áthatott szavakkal tolmácsolta ő Szeütsége előtt a hadsereg és a tábori papság hódolatát s egyúttal átnyújtotta ezek szeretet-adományát, a mely igen tekintélyes összeget tesz ki. A pápa a fiú hódolatot igen kegyesen fogadta s áldását adta a buzgó prelátestra, az egész tábori papságra és hadseregre.

Kinevezések. A trencsényi pénzügyigazgatóság *Kada* Győző rajeczi lakost végzett gymnasiumi tanulót a zsolnai adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká; Az igazságügyminiszter *Majunke* Ernő dr. szegedi törvényszéki joggyakornokot a nyitrai törvényszékhez jegyzővé; *Fábr* Mihály zsolnai járásbírói irodatisztet a zsolnai járásbíróshoz telekkönyvezetővé; A vármegye főispánja dr. *Stettina* Elek Szokolca város tiszti ügyészét, továbbá dr. *Adler* Ignác vágsellyei, dr. *Gömöri* Zsigmond privigyéi, és *Lange* Gyula érsekújvári ügyvédek tiszteletbeli vármegyei tiszti főügyészekké nevezte ki.

Áthelyezések. *Polinszky* Emil kir. műszaki tanácsos, a nyitrai m. kir. államépítészeti hivatal főnöke Nyitráról Kassára; *Jaró* Pál nyitrai pénzügyi számtiszt hasonló minőségben a lipótszentmiklósi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; *Bodor* Gyula nyitrai m. kir. adótiszt pedig hasonló minőségben a csikszeredai m. kir. adóhivatalhoz helyeztetett át.

Az esztergomi egyházmegyéből. A november 1-től nyugalomba vonult *Boltizár* Boldizsár kopcsányi plebános plebániájának adminisztrálásával ideiglenesen dr. *Herold* Áramin holicis káplán bízott meg, ki emellett holicis kápláni állását is megtartja.

Konferencia. A nyitrai Katholikus Növédő Egyesület folyó hó 6-án a kath. Legényegylet helyiségében konferenciát tartott, melyen dr. *Franciscy* Lajos lapunk fel. szerkesztője a cselédnevelés- és képzésről értekezett és egy a Növédő Egyesület kebelében létesítendő cselédnevelés- és képző-intézet eszméjét pendítette meg. Dr. *Franciscy* előadása után a nagyszámban megjelent tagok a szóvá tett tárgy felett hosszabb eszmecsere folytattak.

egyenest, mintha fejjel nőtt volna meg pillanat alatt.

— Henrik nem spión! Becsületes magyar ember lett belőle, erre esküszöm! És engem úgy szeret...

Eddig tartott a „vakmerőség”. Ennél a szónál újra a szemérmes, bátoratlan asszony lett *Profetti* Karolinából, aki sirva temeti arcát kezébe, úgy közelít ringó, lassu léptekkel vissza ahhoz a szigorú vasesemberhez, hogy megkérlelje.

Deák Ferenc haragja eltűnt s újra simogatja már azt a remegő galambot, azt a gyönyörű virágszálát:

— No, ha csakugyan annyira szeret az a spi... az a Fliess úr, hát erigj hozzá Lina húgom, elmegyek a lakodalmatokra!

Kocsi felírás.

— Tudod-e komám, mit jelent a közüti villamos kocsik a B. K. V. T.?

— Azt, hogy: Budapesti Közüti Villamos Társaság!

— Szó sincs róla. Miután gyakran elgázolnak, azt irták fel: Bocsánatot Kérünk Véletlenül Történt.

De már az nem igaz, ez tilalom felírás, — szól közbe a Jóska, — Bolhát Kocsinkon Vinni Tilos!

As alkotmánypart új alelnöke. A nyitramegyei alkotmánypart október hó 27-én tartott értekezletén a lemondott dr. *Ozorai* József helyébe ügyvezető alelnökké *Juhász* Vince nyug. kir. járásbíró választotta meg. A part ez alkalommal az egyes kerületekbe bizalmi férfiakat is választott.

A vármegye közigazgatási bizottsága. folyó hó 10-én d. e. 10 órakor a vármegyei irattári helyiségben Gróf *Wilczek* Frigyes főispán elnöke alatt ülést tart.

Gyűlés a választói jog ügyében. A nyitrai keresztény szociális egyesület nov. hó 8-án d. u. 5 órakor az egylet helyiségében az általános választói jogról gyűlést tart. A gyűlés után színi előadás lesz.

Egy nyitramegyei gazda kitüntetése. *Vincze* Károly nagyihindi esp.-plebános, a kitűnő gazda, a budapesti sörárpa kiállításon 50 korona jutalomdíjat, a berlini árpa kiállításon pedig III. osztályú jutalomdíjat nyert. Mind a két helyen aratott sikere annál értékesebb, mert a budapesti kiállításon az egyházi kiállítók közül egyedül *Vincze* Károly nyert díjat, a berlinin pedig az esp.-plebános úron kívül még csak az egri szeminárium és a veszprémi káptalan lett kitüntetve. A kegyeletes lelkű esperes a budapesti kiállításon nyert díját a jubiláló Szentatának Péter-filérként ajánlotta fel. A hercegprímás a fiú adományt megleghangú levélben köszönte meg *Vincze* Károlynak.

Halálozás. Özv. *Markhot* Jánosné, szül. *Marton* Szidónia úrnőt, a ki, mint már megirtuk, október hó 29-én Budapesten 72 éves korában elhunyt, folyó hó 2-án temették Nyitrán fényes gyászpompával és nagyszámú közönség részvétele mellett. A szertartáson jelen volt *Markhot* Gyula nyug. főispán, dr. *Markhot* Aladár orsz. képviselő és ügyvéd az elhunyt fiai, úgyszintén leányai: *Markhot* Melánia és *Janka* és még igen sokan a rokonság köréből.

Pápai ünnepély. A nyitrai ker. szociális egyesület november 15-én vasárnap X. Pius pápa áldozópapságának 50 éves jubileuma emlékére ünnepélyt rendez. Programja: 1. Pápai himnus, előadja az egyesületi pengető zenekar. 2. Ünnepi beszéd, mondja *Mihalovics* Ede dr. 3. X. Pius, költemény, szavalja *Simek* Antal. 4. Isten áldd meg a magyart, előadja a zenekar. 5. Színelőadás. Színre kerül: „A rejtett gyémánt” írta *Visemann*. Előadás után tánc. Az ünnepély kezdete 7 órakor. Belépő jegy 1 kor.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselőtestülete f. hó 5-én közgyűlést tartott *Faschler* Ferenc polgármester elnöke alatt, a kit, midőn a terembe belépett a közgyűlés közönsége — az utóbbi időben történt események hatása alatt — tüntetőleg megjelzett.

A polgármester jelentéseinek során mindenkélt a közgyűlés tudomására hozta, hogy *Horczky* mérsáros, a ki a városház mellett ideiglenes engedélylyel húst mért ki, engedélyt kapott a városi tanácstól mérsárszékének véglegesítésére.

A főgymnasium h. igazgatójának jelentése szerint szükségessé vált a város által alkalmazott tanárok számát egygyel szaporítani. Az új állásra a közgyűlés egyhangulag dr. *Benes* István tanárt választotta meg évi 1600 k. fizetéssel helyettes tanári minőségben, dr. *Kopp* Tibor és *Kocsis* József tanárokat pedig 2400 kor. fizetéssel a képviselőtestület egy évre újra megerősítette. A főgymnasiumi tanárok anyagi helyzetének rendezését a város újra kéri fogja a minisztertől, s az ügy támogatására *Mérey* Lajost városunk képviselőjét kéri fel.

Dr. *Pereszlényi* Henrik emlékét a közgyűlés a jegyzőkönyvben rendelte megörökíteni.

Az 1909-ik évi városi legtöbb adóttízetők névjegyzékének kiigazítására *Crausz* Vince elnöke alatt *Árpási* Imre és *Kútvaszer* István küldettek ki.

A homokszedési jogot *Morton* József vette berbe 3 évre évi 175 koronáért.

A november 1-én fedezendő kiadásokra a város javára kezelt pénzekből 7000 koronát vett fel a pénztár, mely azonban még november hó folyamán vissza fog fizettetni.

A Szt. László tér, *Piarista* utca, Temető-, Mező- és Tabor-ut építési munkálatai felülvizsgáltatván, a kissebesi gránitbánya óvadékanak visszafizetése elrendeltetett.

A Czigány-utca új nevet kap s ezentúl *Csillag*-utca lesz. A *Szikla* utcát az eddigi fél lámpa helyett egész éjjel világító lámpával látják el.

A nyitrai vasúti állomás bővítésére a város a törvényes kisajátítás mellett átengedi az eddig Morton József által bérben tartott 858 négyszögölnyi területet.

A katonai elfogatok ügyének rendezésére a képviselőtestület bizottságot küldött ki, melynek tagjai: *Árpási Imre, Steiner Gyula, dr. Sztranzky Izor*, továbbá a városi ügyész, kapitány és főjegyző.

A hús és kenyér árának hatósági korlátozása iránt a város feliratban fordul a kormányhoz. — Ez is egy olyan ügy, melyet legalább az alapelvekre nézve országos törvénnyel kellene rendezni. Közélemezési törvényünk általában feltűnően hiányos.

A közgyűlés több illetőségi ügy elintézésével ért véget.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter *Trosztler Oszkár* privigyei járásbírói joggyakorlatot a privigyei járásbírói mellett alkalmazott ügyészre megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

A honvédség és hadsereg köréből. A nyitrai 14-ik honvéd gyalogezred tisztikarában a novemberi előléptetések alkalmával *Ghyzey István* II. oszt. százados I. oszt. százados, *Szecey Sándor* hadapród tiszthelyettes hadnagygyá lépett elő. — *Sztankay Kálmán* főhadnagy II. o. századosi rangot nyert, *Kapitány Gyula* városunk szülőttei közhadiseregbeli hadnagy főhadnaggyá nevezetett ki.

Csak egy virágszalat. Az elhunytak emlékének kegyelete halottak napján sokkal meghatóbb faluhelyen, mint városban. Kevesebb parádé, de több igaz érzés tölti el a falvak népét halottak estéjén hepehupás temetőjük rögei között. Az igaz érzés pedig könnyen vezérelhető nemes-szívűségre. Ezt ragadta meg a nagylapási plebános is *Ernyey Pál*, a ki utalva az országos mozgalomra, szívhez szóló szavakkal buzdította hivat, hogy egy virágszállal, egy mécsessel kevesebbet fordítsanak a sírok díszítésére s ezek értékét ajándékozzák oda a halállal eljegyzett tüdőbeteg József kir. herceg szanatorium egyesületének. S csakugyan sötét maradt a temető, csak a közepén a kereszt előtt égett egy mécses a perzselly mellett s a meghatott közönség itt rőtta le kegyeletét buzgó imával, aldozatok készsége. 12-76 korona gyűlt össze. — *Galgócson* a halottak napján eszközölt gyűjtés 21-70 koronát eredményezett.

Új gazdasági tudósítók. A földművelésügyi miniszter *Lazarek József* gazdatisztet, felsőszőlősi lakost és *Prenoszil Ödön*, uradalmi számtartót úrményi lakost, a nyitrai járás területére gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Jótékonyág. A lapunk október 11-iki számában említett és a könyörületese emberek jóindulatába ajánlott uri család részére N. N. 1 koronát küldött. — Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

A szegényügyi bizottság ülése. A Nyitrai város képviselőtestülete által kiküldött szegényügyi bizottság, melynek feladata a városi szegényügyet rendezni s ezzel a szegények helyzetét lehetőleg segíteni, folyó hó 4-én ülést tartott *Jeszenszky Alajos* apátkanonok elnöke alatt. Az ülésen az elnökön kívül jelen voltak: *Boxhorn Vilmos, dr. Franciscy Lajos, Felsner Jónás, Gyürky Ferenc* városi főjegyző, *Hervert János* és *dr. Puchovszky Bálint*. Beható eszmecsere után a bizottság abban állapodott meg, hogy mindenek előtt egy szabályrendeletet dolgoz ki s ezzel egy saját kebeléből választott szűkebb körű bizottságot bízott meg, melynek tagjai *Jeszenszky Alajos* elnök, *Felsner Jónás, Gyürky Ferenc* és *dr. Puchovszky Bálint*. Ezzel kapcsolatosan a nyitrai városi szegények összeírása is foganatba vétetik a rendőrhatalom segítségével. Ezt a feladatot *dr. Puchovszky Bálint* esperes plebános vállalta magára. A bizottság tájékoztatást szerez arról is, hogy mennyit tesz ki az az összeg, melyet egyes jótévedők, úgymint testületek szegény alapok, intézetek stb. ez idő szerint a szegények segélyezésére évenként kiadnak. Az előkészítő intézkedések után az ügy a képviselőtestület elé kerül.

Ipari tanfolyam Nyitrán. Nagyon üdvös intézményt létesített Nyitrán a m. kir. technológiai iparmúzeum. Az iparossegédek, akik a tanonciskolán kívül semmiféle oktatásban nem részesülnek, s az ismereteiket mindinkább elfelejtik, ezen új tanfolyamon nyernek továbbképzést. A tanfolyam eltérően a kötelező és tömeges oktatástól a szabad és az egyéni tanítás jellegé-

vel bír. Az 1908/1909. évben az építési szakrajzolásból, a számtan- és mértanból és üzleti fogalmazástánból lesznek előadások. A tanfolyam, melynek igazgatója *Polinszky Emil* műszaki tanácsos és előadó *Gyulai Mihály* városi mérnök és *Halmay János* pénzügyi titkár, november hóban kezdődik és öt hónapig tart. Beiratkozhatni a nyitrai államépítészeti hivatalban (Városháza-tér 4. sz. II. em.) lehet.

Szerkesztői változás. A Nyitrán megjelenő Nyitramegyei Független Hírlap felelős szerkesztését *dr. Lellei Jenő* eddigi szerkesztőtől *Deák József*, a lapnak kezdettől fogva munkatársa, vette át. A lap megjelenésében is változás történt, amennyiben a folyó hótól kezdve hétfő helyett csütörtökön jelenik meg.

A nováki körorvos székhelye. Nyitramegye októberi közgyűlésén *Bresztyenszky Kálmán* orsz. képviselő szónokolta a nyitrai nováki trachoma és körorvos székhelyének kérdését és indítványozta, hogy az orvos, aki eddig Privigyén lakott Novákra legyen köteles áttenni lakóhelyét. A közgyűlés *Bresztyenszky* indítványát, melyet *Sporzon Ernő* is támogatott, magáévá tette és elrendelte, hogy *dr. Steinhart* körorvos a legrövidebb idő alatt Privigyéről Nyitránovákra költözködjék át.

Benyovszky emléktábla Verbón. A verbói polgári iskola gondnoka és tanári kara *gróf Benyovszky Mórincnak*, ki Verbón 1741-ben született s viszontagságos életét mint Madagaszkár királya fejezte be, szülőházán — jelenleg a takarékpénztár épülete — emléktáblát állít s ezt nagyszabású ünnepély keretében f. évi november hó 29-én leplezi le. Az emléktáblát létesítő bizottság írásban teszt, hogy az ünnepélyen közéletünk kitünőségei is jelen legyenek, s így annak fényét a vármegye határain túl terjedő jelentőséggel emeljék.

Pályázat egy főgymnasiumi épületre. Az érsekújvári községi kath. főgymnasium épületére a város tanácsa már kiírta a pályázatot. E célra összesen 326,656 kor. 14 fill. van előírva. Az ajánlatok dec. 15-ig adhatók be. A részletes árlejtési feltételek és tervek Érsekújvár város főjegyzői hivatalában tekinthetők meg.

Katholikus népszövetségi mozgalom. *Kesseleőkeőpodhragyon és Kislehotán*, f. hó 4-én volt a kath. Népszövetség megalakulása. A nép, különösen *Kesseleőkeőpodhragyon* ott hagyva napi munkáját, lelkesen összesereglett s *Bresztyenszky Kálmán* orsz. képviselő és *Hayek Vince* nováki esp.-plebános gyűjtő beszédek hatása alatt föllekesülve örömmel csatlakozott a kath. Népszövetséghez. Helyiigazgatóul megválasztott *Kolos Károly* plebános, igazgató helyettesekül *Talló László* és *Bellan László* tanítók. Tagok azonnal 120-on fölülr iratkoztak be.

Oszlányban november hó 8-án a környék bevonásával népszövetségi gyűlés lesz, a melyen *Bresztyenszky Kálmán* és *Gramantik Ágoston* beszélnek.

Sületlen utcai csíny. Nyitrán a Plebánia-utca 26. számú háza előtt, az ott lakó honvédtábornok részére kivezényelt díszőrség számára felállított őrbódét e hó 3-án éjjel ismeretlen tettesek helyéből kimozdították és felöntötték. A rendőrség nyomozza a csínytevőket.

A Petőfi-Ház sorsjátéka. A Petőfi Társaság fáradságot nem ismerő buzgósággal törekszik megvalósítani azt a kulturális és kegyeleti célját, hogy a Petőfi-Házban összegyűjtse és mielőbb hozzáférhetővé tegye a közönségnek Petőfi ereklyéit s azokat a nemzet kincsévé avassa. A Petőfi múzeum fenntartása, a Petőfi Társaság gondja. A Társaság segítségért a magyar társadalomhoz fordul. A Petőfi-Ház meglesz, ha a társaságnak erre a célra rendezett sorsjátékát a magyar társadalom fölkarolja. A pénzügyminiszter által engedélyezett tárgysorsjáték, melyet a Társaság házi kezelésben rendez, tulajdonképpen a közönség áldozatkészségének a meghálálása, a mennyiben a nyereményekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei egyáltalán nem állanak arányban azokkal a nagyértékű nyereménytárgyakkal, a melyek a sorsjegyvásárlók között kisorsoltatnak. A mellett tehát, hogy a vásárló igen nagy nyerési esélyekhez jut, egyúttal egy nemes, hazafias és kulturális cél szolgál, hozzájárul a Petőfi-Ház létesítése és fenntartási költségeihez. A nyeremények száma: 2010, tehát — eltérően a szokásos tárgysorsjátékoktól — minden sorsjegynek igen nagy nyerési esélye van. Az összes nyeremények értéke 76,000,

a főnyeremény 25,000 korona. A Petőfi Társaság már szétküldte az ország minden részébe sorsjegyeit és arra kéri a közönséget, hogy a sorsjegyek vételével és terjesztésével legyen segítségére a nemes cél megvalósításában.

Veszélyes órált. *Prikri János* 46 éves, nyitrai, Rét-utca 7. házszám alatti lakos e hó 4-én késsel megtámadta az ugyanezen házban lakó *Lehocki Gusztávot* s azt a balkarján megszurta. *Prikri*len azonnal észrevették az elmezavar tüneteit, a miért is beszállították először a rendőrségre, majd az orvosi vizsgálat megejtése után a vármegyei kórház elmebeteg orszályaiba.

Kirabolt leánynező. *Nemecske* község községi bírja a múlt hó 30-án alkonyatkor leánynezőbe indult *Tvrdomesztic* községbe. A felpántlikázott vőlegényjelölt szándékát észrevették a falu legényei, s midőn már hazafelé tartott, a falu alatt nagy botokkal felfegyverkezve útját állták és 6 koronát követeltek tőle váltságdíjjul azért, mert községükbe merészelt leánynezőbe jönni. *Biró* uram erősen tiltakozott az ilyen zsarolás ellen, de nem használt semmit, mert a legények veszélyes fenyegetéssel kimotózták s a nála talált 4 korona készpénzt elrabolva, útnak eresztették. A községi bírő feljelentésére csakhamar kézre kerültek az utonállók, akik hallani sem akarnak róla, hogy ők valamiben bűnösök lennének s szüntelenül arra hivatkoznak, hogy falujukban ősi szokás, hogy minden másfalubeli legény, aki hozzájuk jön leánynezőbe, nekik bizonyos váltságdíjat fizet, s így a nemecskei bíróval sem tesznek kivételt. Dacára eme védekezésüknek ügyük a büntető bíróság elé kerül s most ez lesz hivatott eldönteni, vajjon *Tvrdomestic* község ezen ősi joga respektálandó-e?

Talált hulla. *Ürmény* községhez tartozó *Nagyvölgy* pusztán az arra járók múlt hó 28-án egy megmerevedett, 55—60 évesnek látszó, a szegényebb néposztályhoz tartozó férfi hullájára akadtak. Az orvosi boncolás a halál okául agyszélhűdést állapított meg s mivel kiléte kinyomozható nem volt, elrendelték a nyomozást. A hullát az úrményi köztemetőben földelték el.

Erőszakoskodó kocsis. *Kralics Péter* 22 éves kocsis gazdájával, *Szalók István* merasici lakossal múlt hó 30-án nyitrai járás jövén, itt a keltinél több bureságot vett be, ami annyira megzavarta a fejét, hogy gazdájának semmiben sem akart engedelmessé válni s a kocsival épen ellenkező irányban hajtott, mint a merre gazdája menni akart. A gazda hiába figyelmeztette kocsiát, majd a kocsin dulakodni is kezdett vele, hogy a gyeplőt kezéből kivége, de az erőszakoskodó emberrel nem birt. A botrányt okozó kocsis végre is a rendőrség tudta csak kellőleg megfélemlíteni, s előállította; gazdájának pedig a hazautazással várti kellett, még kocsi a rendőrség oltalma alatt mámorát ki nem aludta.

Tűz Alsódubován községben november hó 1-én éjjel 3 órakor eddig ismeretlen okból, de valószínű, hogy gyújtogatás folytán nagy tűz ütött ki. Leégett a templom, az egyik iskola, a kántortanítói lak. 8 lakóház és az összes gazdasági épületek. A hónapok óta tartó szárazság, a nagy viházy, meg a heves északi szél szinte lehetetlenné tették a derék dráhóci, vígvári és nagykosztolányi tűzoltósnak minden mentési munkáját. A kár, főleg a takarmány drágasága miatt, igen nagy.

Késelő suhancok. *Dobias Ferenc* 16 éves és *Oravec Miklós* 17 éves nyitrai suhancok múlt hó 30-án Nyitrán a Rákóczi-uton meglestek *Szlanyina Ádám* 16 éves társukat, megtámadták, a földreterpették, majd *Dobias Ferenc* előrántva zsebkését, keze fején és tenyerén megszurkálta úgy, hogy súlyos természetű sebesülést okozott rajta. A fiatal utonállókat átadták a büntető bíróságnak.

Rendőri hírek. *Szvitacs Erzsébet* cabaji születésű nyitrai cselédtől a múlt hó 31-én egy fekete bőrtárcát 7 korona tartalommal ismeretlen tettesek elloptak. — *Bálint Ferenc* 18 éves borbélyegéd e hó 2-án az Auerbach-féle fodrászüzletből, midőn ott barátját meglátogatta, egy ollót és egy borotvát 8 korona értékben elloptott és Budapest felé szökött. — *Kecskeméti Mihály* kiscétényi földműves kettős fogatját e hó 3-án felüveget nélkül hagyta a nyitrai marhavásártéren, a lovak megfutották s a kocsi rudjával neki mentek *Fülöp Zsigmond* sókszelőcei gazda egyik lovának, amelyet súlyosan megsebesítettek. A sebesült lovat ápolás végett a gypmesteri telepre vitték.

Uj iskola. Nagyemőke község képviselő-testülete már évekket ezelőtt a községi iskola államosítását határozta el. A község akkor azt remélte, hogy az új iskolaépületet az állam építi fel, ebből azonban semmi sem lett, s így a felépítés gondja a község nyakába szakadt, mely erre a célra 40.000 korona amortizációs kölcsönt vesz fel. A nagy terhet a község súlyosan megéri s most már tapasztalatból tudhatja, hogy az állami iskolát sem adják — ingyen.

Daktiloszkópia a periferiákon. A pozsonyi kir. tábla területén fekvő kir. járás-bírósgoktól egy-egy tisztviselő vett részt a Pozsonyban megtartott daktiloszkópiát ismertető kurzuson. A kurzus okt. 22-től 24-ig tartott s igen kedvező eredménnyel végződött.

Tanítók fegyelmi ügye. Nyitra megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmányára Matusch Pál volt lubina-klacskehi állami tanítót állásától elmozdította. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kulischek Pál, Lajda Vladimir, Simonovics Mihály miavai tanítók ellen idegen nemzetiségi címernek az iskolában való alkalmazása; Horedth György, Fiala Bohumil brezovai és Machovich Alajos katói tanítók ellen a magyar nyelvoktatásban való teljes eredménytelenség miatt fegyelmi eljárást rendelt el.

Lecke ő felségének. Nyughatatlan, a maga igazát a legvégső fórumig kereső, ember volt Minarovich János prasiczi jómódú földmives. Prasiczon háza volt. De ez a ház nem teljes egészében volt az övé s mint hogy a házrészt miatt már több éven át tulajdonos társával perlekedett s mikor már a polgári perrendtartás perek indítására teljesen ki volt merítve a Minarovich János az igazságszolgáltatással tökéletesen hadilábon állott mert e házrészt miatti pereit mind elvesztette, mentő gondolatának ösztökélésére az ő kezdetleges írásával egy levelet írt ő felségének hozzá csatolva a bíróság e tárgyú összes határozatait, hogy most már szolgáltasson a király igazságot, mert ő neki ezt a dolgot jól kell értenie. A kabinet iroda minthogy intézkedésre okot nem látott, az íratott minden megjegyzés nélkül visszaszolgáltatta, Fogta Minarovich az összes írományokat új levelet írt a királynak. De megint csak visszakapta. S így folyt ez vagy 3—4-szer. Am legutóbb küldött leveleiben azt írta a királynak, hogy ő már igazán türelmetlen s ha kér választ, feleljenek a kabinet irodából s ne a jegyzőnek küldjék a levelet — mert az neki nem barátja — hanem neki — a portót majd megfizeti. Erre a levélre már kapott választ, de ezzel minc megelégedve s még utóljára is kap választ, de a mivel meglesz elégedve.

Kanyaró járvány. Szalakusz, Béd és Suránka községekben az iskolásgyermekek között annyira pusztít a kanyaró, hogy ennek következtében a hatóság az iskolákat bizonytalan időre bezáratta.

Bosszuálló testvérpár. Drozd Tamás, Tarnóczy Károly laszkári földbirtokos feleskett erdőre, Mikus István és József czfeli lakosok hugát mult hó 24-én urának tiltott területén teheneiket legeltetni találta és a teheneiket a tiltott területről kihajtotta. A teheneiket őrző leány haza futott és bátyjait hívta segítségül az erdőre ellen, a kit Szebedrázs község határában, a mint már haza felé tartott, utól is érték. A testvérpár bosszútól líhegve, megtámadta a mit sem sejtő erdőrt, fegyverét elszedve a földre teperték s ott annyira bántalmazták, hogy súlyos sebesülten maradt a helyszínen. Az orvátamadókat elfogták s átadták a büntető hatóságnak.

A kolera elleni védekezés. A nyitrai járás egész területén a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott hatósági rendeletek a legszigorúbban foganatosították s hatásuk a külső falvakban lépten-nyomon szembetűnik.

Halált okozó öklötés. Kamenyiczki István salgói gazdálkodó mult hó 20-án a nála megjelent Mészáros Mihályné ugyanottani lakosnővel szóváltásba elegyedett s ennek folyamán az amúgy is betegeskedő asszonyt öklével úgy mellbe ütötte, hogy ez azonnal földre roskadt s esés közben az ajtófélfába a fejét is megütötte. Csakhamar fel-tápáskodott azonban s hazatért. Ugyanezen napon a délután folyamán elment a községi bírósághoz s panaszt tett Kamenyiczki ellen méltatlan bánásmódjáért s mialatt a bírónak panaszkodott, egyszerre csak megtántorodott, a földre zuhant s ott a bíró lakásán azonnal meghalt. Az esetet azonnal tudomására adták a kir. ügyészségnek, honnan a nyomozás megindult.

Meglopott munkások. Abalehota község mellett az országuton dolgozó, Morton József nyitrai vállalkozó munkásait vakmerő módon fosztották ki e hó 19-én. Mialatt a munkások a reájuk bízott munkával foglalkoztak, a tolvajok összeszedték a szegény emberek összes szerszámaikat és ruhá-neműit s észrevétlenül eltűntek. A csendőrség a vakmerő tolvajokat Berzeviczi Károly morvaországi és Bohunek Béla nyitrai napszámások személyében hosszú nyomozás után Nyitrán elfogta s a lopott tárgyak legnagyobb részét is megtalálták náluk.

Összeveszték a koncon. Csápor községben mult hó 27-én, egy vig lagzin, a cigánybanda primása vacsora közben az eléjük adott tálból a legjobb falatokat halászta el érdemes társai elől, a mi annyira feldühösítette a negybögöst, hogy a primást a szó-szoros értelmében össze-vissza mészárolta. A cigányprimás másnap hajnalban azon véres állapotban állított be a nyitravármegyei kórházba, hol a súlyos sebesület ápolás alá vették.

Könyvtár vásárlás. Szépirodalmi, tudományos, valamint egész könyvtárakat veszek a legmagasabb árban. Ajánlatok Fehér Dávid úrhoz Szakolcza (Nyitra megye). 151. 3—3.

Irodalom.

A magyar szív. Irta: Sziklay János. Ára egész vászonkötésben 2 kor. 40 fill. A magyar szív De Amicis olasz író „Il. Cuore”-jának ötletéből született, tartalma azonban teljesen eredeti magyar és a magyar diák életének képét nyújtja. A szerző fájdalmasan tapasztalta, hogy De Amicis világhíres Cuore-jából szándékosan száműzetett minden vallásos momentum, bár másrészt a hazafias érzés fölkelésében a munka valóban kiváló. Épen ez a körülmény adta kezébe a tollat. A magyar szív oly jellemképző könyv, melyben a hazafias érzések mellett az ifjúság nevelésében szerepet vivő vallásos mozzanatok, nemkülönb a keresztény erkölcsi elvek és erények is helyet találtak. A magyar szív a mindkét nembeli ifjúság számára rendkívül érdekes és tanulságos olvasmány. Szébb, alkalmasabb aján-dékot egy szülő sem adhat gyermekének, mintha megveszi a jeles magyar író e díszesen illusztrált munkáját.

Mária-legendák. A magyar ifjúság számára. Irta: Dedek C. Lajos. Ára díszes vászonkötésben 2 kor. 40 fill. Tartalmaz öt gyönyörű legendát. E legendáknak a még jobb tündérmesék fölött is megvan az az előnyük, hogy nem engedik a gyermek lelkébe szivarogni azt a pogány világnézetet, a mely sok regében és mesében mai napig is megvan s ezen a nyomon, ugyanebben a szellemben — ellentétben a naiv mesék tendenciátlanságával — egyre-másra gyártják modern meseírók is a gyermekolvasmányokat, mintha kereszténység nem is lenne a világon, hanem még mindig a görög pantheizmus uralkodnék a világon. A Mária-legendákban szépen domborodik ki a keresztény világnézet is, a gondviselés vezető lelke. A csodás részletek csak csillogó szárnyai annak a mély gondolatnak, hogy útjainkat az isteni hatalom igazgatja, hogy égi pártfogónk, a mindenek közül Jézus anyjaul kiválasztott Szűz az isteni kegyelemtől fölruházva jár közben azokért, a kik szeretik. Ne légy elbizakodott, légy türelmes, légy jámbor, iparkodó, higgy és remélj. Ezek az intelmek sugároznak ki a csodás események fényéből. Mind a két mű megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapesten, IV., Kecskeméti-u. 2.

CSARNOK

I. Napoleon kettős házassága.

— Közli: dr. Janda József. —
(Vége.)

Az egész házassági ügynek titokszerű fázisa kezdődik. Hosszas tárgyalás után tényleg megérkezett Bécsbe a párizsi egyházi ítélőszéknek a döntése. De — szinte hihetetlenül hangzott. A párizsi nagykövet nemcsak hogy nem adta át a bécsi érseknek, hanem ellenkezőleg, rögtön visszaküldte azt Párizsba. Vajjon történhetett-e ez véletlenül? Otto nagykövet el akarta ezt ugyan hitetni, de...

Az egész esetnek és viselkedésnek közlelbi esetelése, melylyel ez úgy a bécsi ud-

várnál és szentszéknél találkozott, található Geveroli bécsi nuncius latin feljegyzésében, mely a vatikáni levéltárban található. Így tehát e fontos akták véletlenül más akták közé keverve rögtön visszaküldettek volna Párizsba; és amint a tévedés napfényre jött, küldönc menesztetett, ki utól is érte az előbbi, vissza is hozta az aktákat, de a házasságkötés akkor már megtörtént volt. Az érseknek, kinek elhozták, kár lett volna elolvasnia azokat.

De vajjon mikép volt az lehetséges, hogy a bécsi érsek, akinek az első házasság fölbontóságára nézve akkora aggályai voltak, mégis közreműködött ennél a házasságkötésnél? Ez egy irat alapján történt, melyben a francia nagykövet becsületére és lelkiismeretére állította, hogy kezei között volt a párizsi egyházi ítélőszéknek a döntése, mely szerint Napoleon első házassága semmis, mert az csak polgári és fölbontható kötés vala, mely a tridentini forma mellőzésével jött létre. E nyilatkozattal beírta a bécsi érsek.

A bécsi követnek ezen nyilatkozata értelmében Napoleonnak 1796. febr. 9-én kötött polgári házassága semmis és érvénytelen, az 1804. dec. 1-én kötött egyházi házasságnál hiányzott Napoleon részéről a házasság érvényességére szükséges beleegyezés, Fesch bíboros megkerülte a szerencsétlen Jozefát és VII. Pius pápát és így legalább in foro interno ez a házasság is érvénytelenül kötött. És végre a párizsi egyházi ítélőszéknek illetéktelensége legalább külsőleg (pro foro externo) teljes jogi hatálylyal döntött és így Napoleon házassága is érvénytelennek tekintetett.

Ez rövid története Napoleon kettős házasságának. Mint látjuk, Rómának ellenségei nem hivatkozhatnak az apostoli szentszéknél egyetlen egy törvényes döntésére sem, mely Napoleonnak Jozefával való házasságát semmisnek deklarálta volna. Így tehát Rómának ez ügyben tapasztalható viselkedéséből sem kovácsolhat logikus elme fegyvert a házasság felbonthatatlansága ellen.

Telefon.

X. A jövő számban hozzuk. Köszönet!

Kerestetik egy teljesen megbízható, szakmájában tökéletes jártassággal bíró, az üzem önálló vezetésére képes

keresztény mészáros.

Az óvadékképes előnyben részesül. Megfelelő garanciák mellett biztos jövő. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmivelségi Miniszterium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris- Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok úgyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymenny-
141. 4-26. nyiségben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlő-
telep kezelősége**
Tapolca (a Balaton mellett).

A Nyitrai Iparbank mint Részvény-Társaság
zálogkölcson-osztálya.

Előleg- és zálog-árverés

1908. november hó 25-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak melyek 1908-ik évi május hó végeig ki nem váltattak vagy nem hosszabbítottak meg **f. évi november hó 25-én** a Nyitrai Iparbank termében délután 3-4 óráig tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Hosszabbítások csak 10% lefizetése mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavarnak eleje vételessék, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverezésre kiszemeltettek, sem kiváltani, sem meghosszabbítani nem lehet.

Nyitrán, 1808. november 6-án.

154. 1-2.

Az igazgatóság.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben;

előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapirokra;

elad és vesz mindennemű értékpapirt napi árfolyamban;

felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.



Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász
Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufрукat, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakálfestést, ugyszintén tyukszemvágást jutányos áron. 92. 22-52.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Vidéki megrendelések pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen, utánvét mellett eszközöltetnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).



Oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szobrok és keresztúti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok átalakítása és diszitése.

Vázlatokat és költségelőirányzatokat díjmentesen küldök.

Polychromikus festészet!

Mindennemű tárgyak minden alakban tiroli iparjelleg szerint.

Németprónai templom főoltára 1907.

149. 8-52.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntette az Országos Ipar-egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 39-52. OIPÉSZ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyrédmű közönség szives figyelmébe modern berendezésű

nagy cipőraktárát

Továbbá ajánlja felsőrész készítményeit és bőrkereskedését a t. cipésmester urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőröket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket. Mérték utáni felsőrész kidolgozására különös gond fordítatik.

Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Érzékeny és hibásnövésű lábakra nagy figyelem fordítatik.

Legmegbízhatóbb cég!

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA KÁRPITOS ÉS DISZITŐ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy raktáromat, egy ujonnan épült emeletes szárnyval kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitűnő iparosok által készített fabutoraim, amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stylben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legujabb** angol, valamint eredeti magyar ujdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

VAJDA J. butorkereskedő kárpitos és diszitő NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.

3. 12.

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

! !

Mielőtt személy-, jelző- v. építési iránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust **MELLER L. EGYED** BUDAPEST IX., Lónyai-utca 7. Telefon-Interomban 46-31.

Verebély Géza

legnagyobb és fővárosiasan modern berendezésű uri- s női divat áruháza
Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 4. sz.
(a Szarvas-szálloda mellett)

Legdivatosabb női őszi kosztüm és blúz kelme különlegességek. Legujabb bársony és selyem cikkek. Szörme gallérok és karmanytúk feltűnő és olcsó árakban.

Őszi férfikalap ujdonságok, nyakendők a legfinomabb kivitelekben. Vadász sapkák, harisnyák, mellények, kabátok, keztyűk.

Elsőrangú cérnavászon gyártmányok, színes és fehér asztalneműek, Schroll-sifon, kitűnő pamutvásznak, női és férfi fehéreneműek.

Menyasszonyi kelengyék 200 kor.-tól kezdve.

A cég 4 éves rövid fennállása óta 36 kelengyét szállított.

A cég egyedüli reklámja: a határozottan szabott, jutányos árakban, megbízható, jó minőségű árúk nyújtása.

A cikkek árai és minősége bármely versenycégével hasonlíthatók össze. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A téli idény beálltával ajánlja nagy raktárát legjobb minőségű száraz hasáb és aprított

tüzelőfában

l-a minőségű porosz szalonszén, pirszén és az állandóan melegítő „Dauerbrand“ kályhák fűtésére legalkalmasabb kitűnő angol

„Antracit“

szénben a lehető legolcsóbb árak mellett.

Telefon sz. 11. és 47.

148. 3-4.

Kramer Adolf és Fiai cég

NYITRA.

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán.

Üzleti helyiség: Hid-utca 1. sz. — Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház).

Telefon szám 57.

138. 8-10.



Diszes üveges gyászkocsi.

Mindenkor nagy választék **sirkoszorokban, szalagokban** igen jutányos áron.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 25-52.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.



Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer“ név alatt ajánlatnak. Miután mi gépünket soh'sem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer“ gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

Alapítottott
1897-ben.



Alapítottott
1897-ben.

165. 51-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol **szörme árúinkat**, az őszi idény alatt, **moly kár ellen megóvhatjuk**, és ez **Kenczler Lipót** szücsmester vezetése alatt áll.

FELTŰNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia.

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.